

บทที่ 5

บทสรุป และ ข้อเสนอแนะ

การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ในตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่ใช้ประกอบไปด้วยข้อมูล 3 ส่วนคือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน 2) ข้อมูลสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และ 3) ข้อมูลผลกระทบทางด้านสุขภาพเนื่องมาจากอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา สำหรับข้อมูลทั่วไป ข้อมูลสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ทำการศึกษาจากผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนชำระค่าทำเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการเครื่องปั้นดินเผา ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 81 ราย และในส่วนของข้อมูลที่น่ามาคำนวณต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการเจ็บป่วยเนื่องจากการประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผา พิจารณาเฉพาะผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนชำระค่าทำเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการเครื่องปั้นดินเผาที่มีอาการป่วยจำนวน 75 ราย สำหรับข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย การค้นคว้าอิสระ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสารสนเทศออนไลน์ เช่น รายชื่อผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผา รายงานสถิติการเจ็บป่วยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด่านเกวียน

5.1 สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 41- 60 ปี จบการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และ ผู้ประกอบการเกือบทั้งหมดมีสถานภาพสมรสแล้ว โดยส่วนใหญ่เคยสูบบุหรี่แต่ปัจจุบันเลิกสูบแล้ว และไม่มีโรคประจำตัวก่อนจะประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผา

ในส่วนของผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่าผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียนส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 3-4 คน และมีรายได้อยู่ในช่วง 60,001-120,000 บาทต่อปี โดยมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 186,903.70 บาทต่อปี ซึ่งมากกว่ารายได้เฉลี่ยต่อคนต่อ

ปีของประชากรอำเภอโชคชัยที่มีค่าเท่ากับ 56,283.53 บาทต่อปี ผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผา ด้านเกวียนมีรายได้ครัวเรือนอยู่ในช่วง 150,001 – 300,000 บาทต่อปี โดยมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย เท่ากับ 280,770.37 บาทต่อปี สำหรับรายได้ที่มาจาก การประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผา นั้น มี ส่วนช่วยแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เป็นลำดับดังนี้ 1.ค่าอาหาร คิดเป็นร้อยละ 69.14 2.ทุน หมุนเวียนในอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 67.90 3.การศึกษาของบุตร คิดเป็นร้อยละ 56.79 4.สิ่งของ อำนวยความสะดวก เช่น ทีวี เครื่องซักผ้า โทรศัพท์มือถือ คิดเป็นร้อยละ 51.85 5.พักผ่อนหย่อนใจนอกบ้าน เช่น ท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 29.63 6.ค่าเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม คิด เป็นร้อยละ 25.93 ในส่วนของการออมนั้นส่วนใหญ่มีการเก็บออมในรูปแบบของเงินสดและมีเงินออม อยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาทต่อปี โดยมีเงินออมเฉลี่ยเท่ากับ 27,044.44 บาทต่อปี ซึ่งมากกว่า เงินออมเฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากรจังหวัดนครราชสีมาที่มีค่าเท่ากับ 5,579 บาทต่อปี ในส่วน ของภาวะหนี้สิน ส่วนใหญ่กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน มีหนี้สินอยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาทต่อปี โดยมีหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 34,863.64 บาทต่อปี ซึ่งมากกว่าหนี้สินเฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากร จังหวัดนครราชสีมาที่มีค่าเท่ากับ 9,607.89 บาทต่อปี

ผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผา ด้านเกวียนเกือบทั้งหมด เห็นว่าการประกอบอาชีพผลิต เครื่องปั้นดินเผา มีผลกระทบต่อ การเคลื่อนย้ายแรงงานเข้ามาในท้องถิ่น แต่ไม่มีผลต่อการ เคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกท้องถิ่น นอกจากนั้นผู้ประกอบการ เห็นว่าการประกอบอาชีพผลิต เครื่องปั้นดินเผา มีผลกระทบทางสังคมต่อครอบครัวผู้ประกอบการในทางที่ดีขึ้นในด้านต่างๆ เป็น ลำดับดังนี้ 1.ชื่อเสียงของหมู่บ้านดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 95.1 2.ความภูมิใจต่อหมู่บ้านดีขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 92.6 3.การศึกษาของบุตรดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 71.6 4.การรวมกลุ่มทางสังคมดีขึ้นและ การเลี้ยงดูบุตรดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 64.2 5.การเลี้ยงดูผู้สูงอายุดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 59.3

สำหรับผลกระทบทางด้านสุขภาพเนื่องมาจากอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาสามารถ สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1.ข้อมูลและผลกระทบทางสุขภาพของผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผา ด้านเกวียน พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผาอยู่ในช่วงระยะเวลา 6-10 ปี คิดเป็น ร้อยละ 32.1 โดยระยะเวลาที่ประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.46 ปี จำนวน ชั่วโมงทำงานเฉลี่ยต่อวันอยู่ในช่วง 6 – 10 ชั่วโมงต่อวัน ค่าเฉลี่ยของชั่วโมงทำงานต่อวันมีค่า เท่ากับ 8.58 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนใหญ่ทำงานทุกวัน โดยค่าเฉลี่ยของวันหยุดต่อสัปดาห์ มีค่าเท่ากับ 0.62 วันต่อสัปดาห์ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เริ่มรู้สึกว่ามีปัญหาสุขภาพหลังจากทำงานไปแล้ว 1-5 ปี โดยค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่เริ่มรู้สึกถึงปัญหาสุขภาพหลังจากทำงาน มีค่าเท่ากับ 5.23 ปี โดยอาการป่วยที่เกิดขึ้นมากเป็นอันดับแรก คือ อาการปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อและกระดูก คิดเป็น

ร้อยละ 100 อาการอ่อนเพลียผิดปกติ คิดเป็นร้อยละ 64 อาการชาตามปลายมือ ปลายเท้า เจน และขา คิดเป็นร้อยละ 54.56 นอกจากนี้ผู้ประกอบการร้อยละ 29.6 เคยได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน โดยค่าเฉลี่ยของอุบัติเหตุจากการทำงานต่อปี มีค่าเท่ากับ 1 ครั้งต่อปี

2. ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการเจ็บป่วยเนื่องจากการประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผาโดยวิธีการทุนมนุษย์

1) ข้อมูลเกี่ยวกับการมารับการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย พบว่า ผู้ประกอบการที่ป่วยส่วนใหญ่ เดินทางไปรับการรักษาโดยรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ส่วนตัว โดยร้อยละ 56 ต้องหยุดงานทั้งวันเพื่อมารับการตรวจรักษา ผู้ประกอบการที่ป่วยส่วนใหญ่เข้ารับการรักษาโดยเป็นผู้ป่วยนอก คิดเป็นร้อยละ 56.0 โดยจำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางมารับการรักษาโดยเป็นผู้ป่วยนอกนั้นคือ 1.40 ครั้งต่อปี สำหรับการเข้ารับการรักษาโดยเป็นผู้ป่วยในมีเพียงร้อยละ 2.67 โดยจำนวนวันนอนรักษาเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 2 วันต่อปี

2) การคำนวณต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการเจ็บป่วยเนื่องจากการประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผาโดยวิธีการทุนมนุษย์ พบว่า มีต้นทุนเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 3,742.48 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนทางตรง ต้นทุนทางอ้อม และต้นทุนการซื้ออุปกรณ์ป้องกัน โดยต้นทุนทางตรงมีค่าเท่ากับ 1,290.20 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 34.48 ต้นทุนทางตรงที่มีค่ามากที่สุดคือ ต้นทุนค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยใน รองลงมาคือค่ายารักษาโรค ค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยนอก และ ค่าเดินทาง ต้นทุนทางอ้อมมีค่าเท่ากับ 1,866.57 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 49.87 โดยต้นทุนทางอ้อมที่มีค่ามากที่สุด คือ รายได้ของผู้ป่วยที่ต้องสูญเสียไปเนื่องจากการเจ็บป่วย รองลงมา คือรายได้ของญาติผู้ป่วยที่ต้องสูญเสียไปเนื่องจากการดูแลผู้ป่วย และ ค่าเสียเวลาในการเดินทางและรอรับการตรวจของผู้ป่วยและญาติ และต้นทุนในการซื้ออุปกรณ์ป้องกัน มีค่าเท่ากับ 585.71 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 15.65

เมื่อพิจารณาต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมด พบว่าต้นทุนที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือรายได้ของผู้ป่วยที่ต้องสูญเสียไปมีมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1016.73 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 27.17 รองลงมา คือต้นทุนค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยในมีมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 687.50 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 18.37 และ รายได้ของญาติผู้ป่วยที่ต้องสูญเสียไปมีมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 648.82 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 17.33 ซึ่งจะเห็นได้ว่าต้นทุนที่สูงเป็นอันดับแรกเป็นต้นทุนทางอ้อม ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีรายได้ค่อนข้างสูง ทำให้ต้นทุนทางอ้อมที่คำนวณออกมาในส่วนของรายได้ที่สูญเสียไปจากการเจ็บป่วยมีค่ามากที่สุด สำหรับต้นทุนที่มูลค่าน้อยที่สุด คือ ค่าเดินทาง มีมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 134.32 บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 3.59 เนื่องจากผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นประชาชนในพื้นที่ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลด่านเกวียน ซึ่งระยะทางจากบ้านมายังโรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบล และ โรงพยาบาลอำเภอไม่ไกลมากนัก ทำให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีค่าไม่มากเท่าใด

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่คำนวณได้ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของอำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2553 จะมีมูลค่าคิดเป็นร้อยละ 6.65 ของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของอำเภอโชคชัย

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า แม้อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาจะส่งผลต่อเศรษฐกิจในแง่ของการก่อให้เกิดรายได้ และ ส่งผลต่อสังคมด้านต่างๆ เช่น ชื่อเสียงของหมู่บ้าน ความภูมิใจต่อหมู่บ้านในทางที่ดีขึ้น แต่อุตสาหกรรมนี้ก็ยังมีผลกระทบต่อสุขภาพซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าต้นทุนสุขภาพของอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา มีมูลค่าคิดเป็นร้อยละ 2.002 ของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาค่านเกวียน ถึงแม้จะมีมูลค่าไม่ค่อนมากแต่ถ้าหากขยายผลการศึกษาให้มากขึ้น ให้ครอบคลุมอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในระดับประเทศแล้ว ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ที่เกิดขึ้นย่อมมีมูลค่ามากมายอย่างแน่นอน ดังนั้นจึงได้เสนอแนะแนวทางที่ควรนำไปสู่การปฏิบัติดังนี้

1) ภาครัฐและส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาซึ่งเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น เช่น การให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้กับกลุ่มผู้ประกอบการในการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ พัฒนาการตลาด และ พัฒนากระบวนการผลิตให้มีมลพิษน้อยที่สุด

2) ภาครัฐและส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ ไปถ่ายทอดให้ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ให้รับทราบว่าการอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาก่อให้เกิดอาการเจ็บป่วย เช่น อาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อและกระดูก อาการชาตามปลายมือ ปลายเท้า แขนและขา ซึ่งเกิดจากลักษณะงานที่ต้องใช้กล้ามเนื้อบริเวณแขนและขาในระยะเวลาที่นานเกินไป อาการผื่นตามผิวหนัง และ ปอดอักเสบ ซึ่งเกิดจากการสัมผัสกับฝุ่นละอองหรือมลพิษโดยไม่มีการใช้อุปกรณ์ป้องกัน เพื่อนำไปสู่การดูแลและป้องกันตัวเองให้ปลอดภัยจากปัญหาสุขภาพที่เกิดจากกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผา

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษารั้งนี้ยังมีข้อบกพร่องบางประการ ดังนั้นในการศึกษารั้งต่อไป เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ที่สนใจทำการศึกษารั้งต่อไปที่จะพัฒนาและปรับปรุงงานได้หลายแนวทาง ดังนี้

1) ควรมีการศึกษาเพื่อประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในเขตพื้นที่อื่นๆ หรือจังหวัดอื่นๆ ประกอบด้วย เพื่อให้ข้อมูลจากการศึกษารั้งสามารถใช้เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศ เพื่อสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาประเมินได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

2) เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพผลิตเครื่องปั้นดินเผาอาจได้รับผลกระทบทางอ้อม ดังนั้น ควรมีการศึกษาเพื่อประเมินต้นทุนสุขภาพเนื่องจากอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่มีผลต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ด้วย ไม่ควรจำกัดการศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงเท่านั้น เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสามารถเป็นตัวแทนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ทำให้สามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ มีความน่าเชื่อถือ และนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3) การคำนวณต้นทุนสุขภาพเนื่องจากอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผารั้งนี้ไม่ได้ครอบคลุมถึงต้นทุนของความไม่สบายใจ หรือความทุกข์ทรมาน และความกังวลทั้งตัวผู้ป่วยเองและครอบครัวของผู้ป่วย การศึกษารั้งต่อไปควรประเมินต้นทุนส่วนนี้ออกมาเป็นตัวเงินเพื่อให้มูลค่าต้นทุนสุขภาพมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น